

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 500/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. augusta 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Františkom Sobekom, Hertník 10, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 695/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 695/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

«Sťažovateľ sa návrhom na začatie konania zo dňa 25. 02. 2013 na Okresnom súde Bratislava I. domáhal náhrady škody podľa ustanovení zák. NR SR č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 16C/46/2013.

Okresný súd Bratislava I. o žalobe rozhodol rozsudkom zo dňa 05. 06. 2014, sp. zn. 16C/46/2013-12, ktorým žalobu sťažovateľa zamietol Sťažovateľ... podal... včas odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave doposiaľ nerozhodol s tým, že vec bola krajskému súdu predložená dňa 18. 09. 2014 a bola jej pridelená sp. zn. 2Co/695/2014.

Konanie tak na krajskom súde podľa názoru sťažovateľa, trvá neprimerane dlho bez toho, aby bol vo veci urobený nejaký úkon, resp. rozhodnutie vo veci samej.

Navrhovateľ je presvedčený, že právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je mu upierané len preto, že v období rokov 2003 – 2010 bol nezákonne trestne stíhaný, opakovane odsúdený, aby bol napokon rozhodnutím Najvyššieho súdu SR oslobodený a uvedené „nekonanie“ všeobecných súdov je len pokračovaním bezprávia zo strany súdov a sudcov Slovenskej republiky, vedené snahou „bagatelizovať“ až ignorovať toto rozhodnutie a účinky s ním spojené, ako aj snahou zakryť nezákonné kroky svojich kolegov v talároch, ktorí sa nezákonnosťou dopúšťali.

Nezákonné rozhodnutia týchto sudcov sťažovateľa na viac ako 7 (sedem) rokov vylúčili z profesionálneho života advokáta, resp. mu znemožnili realizovať právnické vzdelanie v zamestnaní.

Sťažovateľ tak napriek tej skutočnosti, že bol v celom rozsahu spod obžaloby oslobodený, doposiaľ pociťuje difamujúce účinky nezákonných rozhodnutí v trestnom konaní, ktorých výsledkom je strata sťažovateľovej cti, ľudskej dôstojnosti, rodinného zázemia a profesijného života.

Dňa 25. 04. 2017 podal sťažovateľ podľa § 62 a nasl. zák NR SR č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi Krajského súdu v Bratislave. Listom zo dňa 22. 05. 2017, sp. zn. Spr. 2101/17, podpredseda krajského súdu uviedol, že „... Vašu sťažnosť som prešetril v intenciách citovaných zákonných ustanovení z hľadísk nevyhnutných pre jej náležité vybavenie a dospel som k záveru, že Vaša sťažnosť je dôvodná...“

Napriek „prísľubu“ predsedu krajského súdu, že vo veci bude rozhodnuté v priebehu mesiaca jún 2017, vo veci doposiaľ rozhodnuté nebolo.

Podľa názoru sťažovateľa k ničím neodôvodnenému prietahu v konaní a nečinnosti Krajského súdu v Bratislave došlo v období od 18. 09. 2014 do podania ústavnej sťažnosti, teda v celkovej dĺžke najmenej 34 mesiacov.

V tomto období Krajský súd v Bratislave objektívne nevykonal žiadny úkon, ktorý by smeroval k rozhodnutiu vo veci samej, tak ako to vyplýva aj z odpovede na Sťažnosť na prietahy v súdnom konaní zo dňa 22. 05. 2017.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou judikoval, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov

Otázka existencie zbytočných prietahov v občianskoprávnom konaní v spojení s porušením základného práva podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru sa skúma vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, teda skutkovú a právnu zložitost' veci sťažovateľov; jeho právnu kvalifikáciu a správanie sa sťažovateľov v priebehu konania a napokon aj postup samotného súdu.

Samotnú vec – náhradu škody sťažovateľa nemožno považovať za skutkovo, resp. právne zložitú a náročnú na rozhodnutie. Rovnako nemožno ani tvrdiť, že by to bol sťažovateľ, ktorý by prispel k spomaleniu konania pred súdom alebo iným okolnostiam, ktoré by boli v príčinnej súvislosti s jeho konaním...»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1/ Základné právo [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru...

postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn.: 2 Co/695/2014, bolo porušené.

2/ Krajskému súdu v Bratislave ukladá povinnosť, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 2Co/695/2014 konal a rozhodol bez zbytočných prieťahov.

3/ [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné odškodnenie v sume 6.500,- Eur..., ktoré mu je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia s'ťažovateľ takto odôvodňuje:

„Vzhľadom na skutočnosť, že porušenie základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, žiada s'ťažovateľ, aby mu ústavný súd priznal aj primerané finančné zadost'učinenie za obdobie, počas ktorého došlo zo strany Krajského súdu Bratislava k prieťahom v súdnom konaní, a to v sume 6.500,- Eur...

Vyššie uvedená suma, podľa názoru s'ťažovateľa, zohľadňuje charakter zbytočných prieťahov v súdnom konaní a s nimi spojenú nemajetkovú ujmu s'ťažovateľa spočívajúcu v pocitoch právnej neistoty a straty dôvery s'ťažovateľa v efektívne a správne poskytnutie súdnej ochrany v predmetnej veci.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní uznesením odmietnuť bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby bola jeho záležitosť prejednaná v primeranej lehote.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom,

ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (II. ÚS 92/05).

Dôvodom na odmietnutie s'ťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Ústavný súd zistil, že s'ťažovateľ podal ústavnému súdu identickú s'ťažnosť 1. júna 2017, ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní.

O predmetnej s'ťažnosti rozhodol ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 329/2017 zo 14. júna 2017 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd v relevantnej časti uznesenia sp. zn. I. ÚS 329/2017 zo 14. júna 2017 uviedol:

«12. Zo s'ťažnosti vyplýva, že s'ťažovateľ pred podaním s'ťažnosti ústavnému súdu podal 25. apríla 2017 predsedovi krajského súdu s'ťažnosť na priet'ahy v označenom konaní. Podpredseda krajského súdu v odpovedi na s'ťažnosť sp. zn. Spr 2101/17 z 22. mája 2017 uviedol:

„Vašu s'ťažnosť som prešetril v intenciách citovaných zákonných ustanovení z hľadísk nevyhnutných pre jej náležité vybavenie a dospel som k záveru, že Vaša s'ťažnosť je dôvodná...

Z vyjadrenia [REDAKOVANÉ], predsedníčky senátu konajúceho v uvedenej právnej veci, vyplýva, že postup tunajšieho súdu v predmetnom konaní je ovplyvnený objektívnymi okolnosťami, t. zn. počtom a skladbou vecí pridelených senátu na prejednanie (kde bolo ku koncu mesiaca apríl 2017 celkom 427 nevybavených vecí), prednostným vybavovaním starších vecí, ktoré sa vybavujú priebežne podľa poradia, v akom boli predložené a skutočnosťou, že v období od roku 2012 do apríla 2017 bolo do senátu 2 Co. 2NcC. 2CoPr, 2CoD, 20CoP popri bežnom nápade pridelených aj 555 vecí na rozhodnutie o odvolaniach podaných proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie a 352 vecí na rozhodnutie o námietke zaujatosti, podaných jednou spoločnosťou.

Nakoľko sa vzhľadom na predmet konania nejedná o súdne konanie, ktoré by malo prebehnúť s osobitnou, resp. výnimočnou rýchlosťou (výživné, pracovné veci a pod.) tak, ako je to stanovené rozhodovacou praxou štrasburských orgánov ochrany práva a rozvrhom práce Krajského súdu v Bratislave, bude predmetná právna vec tunajším súdom prejednaná v mesiaci jún 2017...

Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, ako aj s vyjadrením predsedníčky senátu konajúceho vo veci sp. zn. 2Co/695/2014 musím konštatovať, že som zistil prietahy v uvedenom konaní, ktorých príčiny sú dané okolnosťami objektívnej povahy so zreteľom na množstvo vecí pridelených na vybavenie do senátu 2Co, spôsob ich vybavovania podľa poradia zodpovedajúceho prideleným číslam spisových značiek tak, ako sú podané na Krajský súd v Bratislave, okrem vecí prednostných v zmysle zákonnej úpravy a rozvrhu práce súdu, ako aj personálnu vyťaženosť sudcov, pričom tieto skutočnosti majú nemalý vplyv na rýchlosť konania v predmetnej veci a sú objektívnym dôvodom neprimeranej dĺžky súdneho konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené si Vám dovoľujem oznámiť, že som Vašu sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co/695/2014 vyhodnotil ako dôvodnú. Dovoľte mi preto, aby som sa Vám v mene správy a riadenia súdu za vzniknuté objektívne prietahy ospravedlnil.

Súčasne podotýkam, že vec sp. zn. 2 Co/695/2014 bude prevedená do režimu sledovania vecí predsedom krajského súdu za účelom zabránenia vzniku ďalších prietahov v konaní.“

13. Z obsahu podanej sťažnosti, ako i z obsahu odpovede podpredsedu krajského súdu z 22. mája 2017 na sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní tvoriacu prílohu podanej sťažnosti ústavný súd vyhodnotil, že v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 695/2014 dosiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práv sťažovateľa, ktorá by zodpovedala ústavno-relevantnému porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať postup krajského súdu za taký, ktorý by toho času bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v konaní v zmysle citovaných článkov ústavy a dohovoru.

15. Ústavný súd zároveň uvádza, že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je v prvom rade poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám v primeranej dobe odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 365/2011).

16. Sťažovateľ podal sťažnosť z 30. mája 2017 adresovanú ústavnému súdu iba mesiac po tom, ako podal sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi krajského súdu, pričom podpredseda krajského súdu v odpovedi na sťažnosť sp. zn. Spr 2101/17 z 22. mája 2017 uznal sťažnosť sťažovateľa za dôvodnú a zároveň uviedol, že predmetná vec bude krajským súdom prerokovaná v júni 2017.

17. Podanie sťažnosti na prietahy v konaní adresovanej predsedovi krajského súdu zo strany sťažovateľa preto možno hodnotiť iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predseda krajského súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (I. ÚS 365/2011), najmä vzhľadom na oznámenie podpredsedu krajského súdu, že predmetná vec bude krajským súdom prerokovaná v júni 2017.».

Z uvedených skutočností vyplýva, že sťažovateľ podal sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po uplynutí necelých dvoch mesiacov s argumentáciou, že podľa prísľubu predsedu krajského súdu krajský súd rozhodne vo veci sťažovateľa v priebehu júna 2017, čo sa podľa vyjadrenia sťažovateľa nestalo.

Zo zistení ústavného súdu však vyplýva, že krajský súd určil termín verejného vyhlásenia rozsudku v napadnutom konaní na 16. august 2017, t. j. vo veci od predchádzajúceho uznesenia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 329/2017 zo 14. júna 2017 koná/začal konať.

Vychádzajúc z toho, že od podania prvej sťažnosti sťažovateľa neuplynul taký čas, ktorý by predstavoval relevantnú zmenu skutkového stavu, z ktorého vychádzalo rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 329/2017 zo 14. júna 2017, ako aj z toho, že krajský súd určil termín verejného vyhlásenia rozsudku v napadnutom konaní, čo indikuje nápravu sťažovateľom namietaného stavu, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade neexistujú skutočnosti, ktoré by signalizovali možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. augusta 2017